

European
Commission

Program wsparcia dla MŚP na Obszarze Transformacji w Województwie Łódzkim

Koncepcja

*Regional and
Urban Policy*

Program wsparcia dla MŚP na Obszarze Transformacji w Województwie Łódzkim

Koncepcja

Spis treści

1	Wprowadzenie	2
1.1	Podstawa programowa	2
1.2	Kluczowe cele projektu programu	3
1.3	Podejście projektowe	3
1.4	Przegląd wniosków wyciągniętych z kluczowych działań PT	3
2	Dwutorowy program wsparcia dla MŚP	6
2.1	Podejście dwutorowe i powiązanie z nadrzędnymi celami regionalnymi	6
2.2	Ścieżka inkubacji - wielousługowa oferta przyspieszająca wprowadzenie MŚP na rynek ..	7
2.3	Ścieżka rozwoju - oferta doradcza mająca na celu pokonanie barier rozwojowych.....	8
2.4	Przegląd elementów programu	9
2.5	Załącznik - działania wyłączone ze wsparcia.....	22

1 Wprowadzenie

1.1 Podstawa programowa

Jednym z kluczowych celów Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji (TPST) dla Województwa Łódzkiego jest osiągnięcie konkurencyjnej, innowacyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki opartej na inteligentnym rozwoju, zróżnicowanym przemyśle, nowoczesnych technologiach i atrakcyjnych miejscach pracy. Program regionalny „Fundusze Europejskie dla Województwa Łódzkiego na lata 2021-2027” odnosi się do powyższego w ramach działania "FELD.09.01 - Gospodarka w transformacji", podkreślając dwa priorytety dla projektów:

1. Rozwój usług wsparcia dla firm.
2. Wsparcie w tworzeniu nowych przedsiębiorstw przez Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB).

Województwo Łódzkie otrzymało wsparcie w zakresie pomocy technicznej (PT) z programu JTP Groundwork Platformy Sprawiedliwej Transformacji Komisji Europejskiej w celu opracowania systemu wsparcia MŚP działających w obszarze transformacji¹, w którym dominującymi sektorami gospodarki są sektory górnictwa i energetyki. W miarę postępującej transformacji regionu wielu młodszych pracowników będzie musiało zmienić swoją ścieżkę kariery, a przedsiębiorczość może pomóc im w wykorzystaniu i rozwijaniu istniejących kompetencji.

---

¹ Obszar transformacji składa się z 35 gmin w podregionach piotrkowskim i sieradzkim. W szczególności obszar transformacji obejmuje gminy Bełchatów, Drużbice, Kleszczów, Kluki, Rusiec, Szczerców, Żelów, Działoszyn, Kiełczygłów, Nowa Brzeźnica, Pajęczno, Rząśnia, Siemkowice, Strzelce Wielkie, Sulmierzyce, Gorzkowice, Rozprza, Wola Krzysztoporska, Dobryszycy, Gomunice, Kamieńsk, Lgota Wielka, Drużbice, Radomsko, Czarnożyły, Konopnica, Osjaków, Ostrówek, Wieluń, Wierzchnas, Widawa, Złoczew oraz miasta Piotrków Trybunalski, Radomsko i Bełchatów.

Niniejszy dokument przedstawia kluczowe elementy programu, poprzedzone częścią nakreślającą kontekst, w której przedstawiono wnioski z kluczowych działań przeprowadzonych w celu opracowania projektu programu. Pełne raporty dotyczące każdego działania można uzyskać w Departamencie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) Urzędu Marszałkowskiego (UMWŁ) lub w zespole ds. programu JTP Groundwork.

1.2 Kluczowe cele projektu programu

Program wsparcia powinien przyczynić się do osiągnięcia następujących nadrzędnych celów, takich jak:

- Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na obszarze objętym transformacją (więcej przedsiębiorstw na 10 000 mieszkańców).
- Wspieranie tworzenia miejsc pracy (więcej możliwości zatrudnienia w istniejących i nowych przedsiębiorstwach).
- Wspieranie rozwoju IOB w obszarze transformacji.
- Uwolnienie potencjału rozwojowego istniejących MŚP.
- Wspieranie transformacji w kierunku konkurencyjnej, innowacyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki.

1.3 Podejście projektowe

Faza projektowania została poprzedzona warsztatami z Instytucją Zarządzającą na temat celów systemu wsparcia, definiowania grupy docelowej wsparcia oraz włączenia i wykluczenia określonych rodzajów działalności gospodarczej. Kolejne działania przedstawiono na poniższej ilustracji.

Mapowanie programów dla MŚP	Analiza potrzeb	Analiza lokalnych ofert	Analizy przypadków
Przegląd istniejących i przeszłych lokalnych środków wsparcia dla MŚP	Warsztaty z udziałem ponad 50 MŚP i osób prywatnych z pomysłem na biznes w celu omówienia ich najpilniejszych potrzeb w zakresie wsparcia	Warsztaty z przedstawicielami IOB, parków technologicznych, inkubatorów przedsiębiorczości i doradców biznesowych w celu zapoznania się z potencjalną ofertą i usługami.	Trzy analizy przypadków: 1. Dotyczące wsparcia na starcie 2. Dotyczące skutecznego doradztwa w celu podniesienia ambicji biznesowych MŚP 3. Dotyczące zapewnienia równego dostępu i równych szans dla niedostatecznie reprezentowanych grup.

Projekt systemu wsparcia przedsiębiorczości i MŚP był konsultowany z potencjalnymi beneficjentami i operatorami w dniu 9 listopada br. Komentarze zebrane podczas konsultacji (w sumie 45 komentarzy od min. 30 uczestników) zostały przeanalizowane i ujęte w projekcie.

1.4 Przegląd wniosków wyciągniętych z kluczowych działań PT

Działanie	Główne wnioski istotne dla projektu programu
Mapowanie istniejących i przeszłych lokalnych środków	<ul style="list-style-type: none"> • Naukowcy z Uniwersytetu Łódzkiego zidentyfikowali ponad 120 działań wspierających MŚP w regionie. Spośród nich 73% koncentrowało się na wsparciu finansowym, 18% na szkoleniach, a 9% na usługach doradczych. • Wiele różnych instytucji oferuje wsparcie dla MŚP - od agencji rozwoju regionalnego, urzędów pracy i UMWŁ po parki technologiczne. Jednak informacje na temat istniejących środków wsparcia dla MŚP nie są łatwo dostępne - naukowcy często

wsparcia dla MŚP ²	<p>musieli dzwonić do operatorów środków wsparcia dla MŚP, aby uzyskać więcej informacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> Istniejące i oferowane w przeszłości środki wsparcia dla MŚP koncentrują się na finansowaniu, doradztwie lub szkoleniach - niewiele programów wsparcia oferuje zintegrowane wsparcie dla MŚP. Niektóre środki wsparcia są skierowane do niedostatecznie reprezentowanych grup - takich jak kobiety, młodzież, osoby starsze, byli górnicy, osoby niepełnosprawne itp. Jednak problematyczną kwestią w przypadku takich programów jest zazwyczaj mała liczba wniosków i konieczne są ukierunkowane strategie informacyjne. Programy, w których doradztwo biznesowe poprzedza finansowanie, są zazwyczaj bardziej skuteczne. Istnieje szeroka gama usług doradczych, ale przedsiębiorstwa potrzebują wsparcia finansowego, aby pokonać przeszkodę w postaci opłaty za usługę. Wsparcie pomostowe - w formie grantów lub dotacji - pomaga przedsiębiorcom w pełni skoncentrować się na zakładaniu firmy. MŚP o ugruntowanej pozycji napotykają inne przeszkody niż początkujący przedsiębiorcy. Doradztwo może pomóc MŚP o ugruntowanej pozycji stawić czoła wyzwaniom, a środki wsparcia dla MŚP powinny pomóc im w określeniu dalszej drogi. Finansowanie dostępne dla nowych przedsiębiorstw jest zazwyczaj zbyt niskie, aby zaspokoić potrzeby beneficjenta, a programy wsparcia koncentrują się na inwestycjach coraz częściej przybierają formę pożyczek które nie są dostępne dla nowych firm.
Warsztaty analizy potrzeb z potencjalnymi beneficjentami	<ul style="list-style-type: none"> MŚP - niezależnie od ich poziomu dojrzałości biznesowej - wyrażają duże zainteresowanie ciągłym wsparciem zewnętrznym w celu przezwyciężenia barier i dostosowania się do stale zmieniającego się otoczenia biznesowego. Istnieje silna potrzeba dostępu do informacji na temat istniejących programów wsparcia. Bliskość IOB i proaktywna pomoc są wysoko cenione. Listy wydatków kwalifikowanych są często uważane za zbyt restrykcyjne. Wszyscy uczestnicy podkreślali potrzebę z zakresu doradztwa, obejmującego kwestie administracyjne, podatkowe, prawne, technologiczne, strategiczne, marketingowe, rozwojowe, kadrowe i patentowe. <p>Wnioski wyciągnięte przez młode MŚP (<3 lat) i nowych przedsiębiorców:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osoby rozpoczynające działalność wysoko cenią sobie wsparcie pomostowe. Pożądaną są dotacje finansowe, w szczególności na pokrycie kosztów inwestycji. Dla tej grupy stabilne źródło finansowania w połączeniu ze wsparciem doradczym ma kluczowe znaczenie - otrzymywanie tylko jednego z rodzajów wsparcia jest uważane za mniej pomocne i atrakcyjne. Młodzi rodzice zakładający MŚP podkreślali, że pokrycie kosztów opieki nad dziećmi może umożliwić im założenie i prowadzenie firmy. Uczestnicy podkreślali potrzebę praktycznych szkoleń i coachingu. Dostęp do trenera biznesowego lub mentora w pierwszych latach działalności jest uważany za klucz do sukcesu. Należy zmniejszyć lukę czasową między złożeniem wniosku a przepływem środków pieniężnych w ramach wsparcia finansowego. W pierwszych latach działalności często brakuje stabilnych przepływów pieniężnych, aby zatrudnić dodatkowych pracowników. <p>Wnioski od MŚP o ugruntowanej pozycji na rynku (>3 lata):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ta grupa koncentrowała się głównie na problemach związanych z codziennym funkcjonowaniem firmy, takich jak wysokie koszty składek na ubezpieczenie społeczne, obciążenia podatkowe i prawne, drenaż mózgow - bardzo niewiele uwag dotyczyło dywersyfikacji, zwiększania ambicji biznesowych, innowacji, nowych technologii lub dekarbonizacji. Kluczowym wyzwaniem nie jest pozyskanie finansowania z konkretnego programu, ale zidentyfikowanie możliwości rozwoju/zmian i znalezienie odpowiedniego programu. Istnieje tu wiele przyczyn, takich jak brak zasobów na rozwój strategii, badania i rozwój, zamknięcie w status quo, brak łatwego dostępu do informacji o programach finansowania. Najbardziej palącą potrzebą było zatrudnienie wykwalifikowanej siły roboczej. Przedsiębiorstwa nie wnioskowały o więcej szkoleń i wsparcia edukacyjnego. Jest to wspierane na przykład poprzez nowo rozpoczętą interwencję UMWŁ w ramach FST,

² Wykonane przez naukowczynie dr Aleksandrę Nowakowską i dr Magdalenę Michalak z Uniwersytetu Łódzkiego.

	<p>zapewniającą możliwości podnoszenia kwalifikacji osobom fizycznym niezależnie od ich statusu zatrudnienia.</p>
Warsztaty z IOB: Analiza ofert lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> • IOB nie zareagowały zbyt aktywnie na projekt programu, ale odpowiedziały na kwestie dotyczące doradztwa. Istnieje potencjalne ryzyko, że propozycje programu nie będą wystarczająco innowacyjne, co musi być ściśle monitorowane przez władze. • IOB poparły proponowany pomysł podzielenia programu wsparcia na dwie ścieżki, z których jedną skierowana jest w szczególności do młodych i rozpoczynających działalność MŚP. • Zgodzono się, że łatwiej jest zapewnić uniwersalną ofertę dla młodych MŚP, biorąc pod uwagę, że kroki wymagane do założenia firmy, opracowania biznesplanu, narzędzi rozwoju produktu i potrzeb doradczych są podobne. Przedsiębiorstwa o ugruntowanej pozycji mają jednak bardziej specyficzne potrzeby - wsparcie oferowane tym przedsiębiorstwom powinno być bardzo elastyczne. • Podkreślono znaczenie finansowania poprzedzonego doradztwem biznesowym, a także znaczenie mentoringu i doradztwa w trakcie trwania programu. • Skojarzenie beneficjentów programu z lokalnymi dostawcami usług takich jak doradztwo BHP, prawne czy usługi księgowo było postrzegane jako korzystne dla obu stron, ponieważ wspierałoby również lokalne firmy usługowe. • Wspieranie przedsiębiorstw w aplikowaniu o dalsze finansowanie może prowadzić do konfliktu interesów. • Grupy „Mastermind”, w których równorzędni uczestnicy mogą dzielić się swoimi doświadczeniami, zostały podkreślone jako dobra praktyka.
Analizy przypadków	<p>Środki wsparcia MŚP dla osób fizycznych i młodych MŚP:³</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spersonalizowane wsparcie dla przedsiębiorców pomaga im odnieść sukces - menedżer inkubacji może służyć jako główny punkt kontaktowy dla przedsiębiorców, prowadząc ich i śledząc postępy. • Grupa docelowa powinna być jasno zdefiniowana w połączeniu z jasną komunikacją, aby usprawnić procedurę selekcji. • Wprowadzenie kilku rund w fazie inkubacji - w tym kamieni milowych i celów - pomaga przedsiębiorcom stopniowo się rozwijać. Wsparcie pomostowe może być uzależnione od osiągnięcia kamieni milowych. <p>Środki wsparcia dla rozwijających się MŚP:⁴</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potrzeba spersonalizowanego wsparcia jest tak samo duża dla rozwijających się MŚP, jak dla początkujących przedsiębiorców. Mentoring i osobisty coaching ze strony ekspertów są cenione przez uczestników, a coaching oparty na wymianie wzajemnej wiedzy i doświadczeń jest postrzegany jako szczególnie cenna forma wsparcia. • Rozwijające się MŚP cenią sobie wiedzę rynkową, w tym coaching w zakresie ekspansji, relacji inwestorskich i badań rynkowych. • Wielu MŚP brakuje innowacyjnego nastawienia, co utrudnia ich rozwój. Operatorzy mogą wybierać MŚP otwarte na innowacje, jasno definiując grupę docelową, wykorzystując różne środki komunikacji i aktywnie docierając do odpowiednich wnioskodawców. <p>Środki wsparcia dla MŚP w celu promowania równych szans:⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie jest konieczne projektowanie dedykowanych programów dla niedostatecznie reprezentowanych grup, ale konieczne jest zapewnienie osobom należącym do nich możliwości uczestnictwa. Uwzględnienie potrzeb tych osób i przyznawanie punktów premiowych niedostatecznie reprezentowanym grupom w procedurze aplikowania o środki może pomóc w zmobilizowaniu tej grupy odbiorców. • Tworzenie sieci kontaktów może pomóc niedostatecznie reprezentowanym grupom znaleźć inspirującego mentora. • Koszty opieki nad dziećmi są często barierą przedsiębiorczości kobiet. Zwrot kosztów opieki nad dziećmi w wieku do siedmiu lat może pomóc kobietom w uczestnictwie w programie.

³ W oparciu o wnioski z programu [Rozwój start-upów w Polsce wschodniej](#) i innych polskich programów.

⁴ W oparciu o wnioski z programu [PLATINN](#) Centrum Innowacji regionu Ústí w Czechach i duńskiego środowiska MŚP, w tym duńskiego Programu Skalowania (2020 r.). [Wyzwanie na kolejnym etapie](#).

⁵ Na podstawie doświadczeń Fundacji Inkubator w Łodzi oraz byłego Wirtualnego Centrum Biznesu Kobiet w Chorwacji.

2 Dwutorowy program wsparcia dla MŚP

2.1 Podejście dwutorowe i powiązanie z nadrzędnymi celami regionalnymi

MŚP są podstawą gospodarki UE, stanowiąc ponad 99% przedsiębiorstw. Ich wkład w zatrudnienie jest kluczowy - średnio dwa na trzy miejsca pracy w całej UE są zapewniane przez MŚP.⁶ Województwo Łódzkie, wraz z innymi regionami FST, dąży do utrzymania poziomu zatrudnienia w regionie poprzez zwiększenie liczby MŚP na mieszkańca regionu, która jest obecnie poniżej średniej wojewódzkiej i krajowej ze względu na dominację sektora wydobywczego i energetycznego.

Wsparcie dla start-upów bezpośrednio prowadzi do tworzenia miejsc pracy w perspektywie krótkoterminowej - przynajmniej na czas trwania programu. Nie ma jednak gwarancji, że nowo utworzone miejsca pracy zostaną utrzymane po zakończeniu programu. Dowody empiryczne z poprzednich programów w Województwie Łódzkim⁷, a także inne badania wskazują, że długoterminowe tworzenie miejsc pracy nie jest możliwe dzięki krótkoterminowym politykom i programom.⁸ Miejsca pracy w MŚP są tworzone powoli i stopniowo oraz są przyczynowo powiązane ze wzrostem wydajności.⁹ Jest to zgodne z doświadczeniami lokalnych przedsiębiorców - MŚP o ugruntowanej pozycji na rynku wielokrotnie podkreślały pilną potrzebę znalezienia wykwalifikowanych pracowników w celu pokrycia rosnącej produkcji.¹⁰

Aby jak najlepiej odpowiedzieć na różne potrzeby nowych i istniejących MŚP, proponowany przez nas system wsparcia dla MŚP składa się z dwóch ścieżek:

1. **Ścieżka inkubacji** koncentruje się na wspieraniu startujących i nowych firm poprzez finansowanie i doradztwo do momentu osiągnięcia przez nie stabilności i możliwości niezależnego działania na rynku.
2. **Ścieżka rozwoju** koncentruje się na wspieraniu przedsiębiorstw o ugruntowanej pozycji poprzez doradztwo w celu przezwyciężenia barier dla rozwoju, zwiększenia produktywności, dzielenia się informacjami na temat wsparcia inwestycyjnego i przyciągania wykwalifikowanej siły roboczej.

Uwzględnienie we wnioskach aplikacyjnych zasady „nie czyn poważnych szkód” (ang. Do No Significant Harm- DNSH), zgodność z rozporządzeniem w sprawie FST, ocena potencjału innowacyjnego proponowanych pomysłów biznesowych oraz przyznawanie punktów premiowych wnioskowi zgodnym ze strategicznymi działaniami gospodarczymi dla regionu, np. listą inteligentnych specjalizacji w ramach Regionalnej Strategii Innowacji (RSI)¹¹ zapewniają, że obie ścieżki są zgodne z celem Województwa Łódzkiego, jakim jest przekształcenie Obszaru Transformacji w innowacyjną, neutralną dla klimatu gospodarkę. Ważne jest, aby podkreślić, że potencjał innowacyjny MŚP nie musi koniecznie prowadzić do wdrożenia nowych technologii. Może on wynikać z unikalnej oferty usług, podejścia do marketingu czy modelu biznesowego.

---

⁶ Komisja Europejska. [Przedsiębiorczość oraz małe i średnie przedsiębiorstwa \(MŚP\)](#). Patrz także Eurostat (2019 r.). [Małe i średnie przedsiębiorstwa: Przegląd](#) oraz Komisja Europejska (2020 r.). [Uwolnienie pełnego potencjału europejskich MŚP](#)

⁷ Raport JTP Groundwork - Mapowanie systemów wsparcia MŚP w Województwie Łódzkim.

⁸ Niemiecki Instytut Rozwoju (2020 r.). [Mikro i małe przedsiębiorstwa jako siła napędowa tworzenia miejsc pracy i godnej pracy](#).

⁹ Tamże.

¹⁰ Raport JTP Groundwork - Analiza potrzeb potencjalnych beneficjentów systemu wsparcia MŚP w Województwie Łódzkim.

¹¹ W Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego (RSI LORIS 2030) zidentyfikowano 6 sektorów kluczowych dla rozwoju regionu: nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo), zaawansowane materiały budowlane, medycyna, farmacja, kosmetyki, energetyka, w tym odnawialne źródła energii oraz innowacyjne rolnictwo.

Obie ścieżki mają na celu zapewnienie równego dostępu do programu grupom zwykle niedostatecznie reprezentowanym wśród uczestników programów wsparcia MŚP poprzez dopasowane strategie komunikacji (oraz dodatkowe punkty dla niektórych z grup): przedsiębiorcom w wieku poniżej 30 lat, osobom niepełnosprawnym, (byłym) górnikom węgla brunatnego/pracownikom elektrowni oraz osobom zatrudnionych w siostrzanych/zależnych spółkach kompleksu Bełchatów. Działania przewidziane w celu włączenia niedostatecznie reprezentowanych grup opierają się na zaleceniach Fundacji Inkubator w Łodzi i mapowaniu lokalnych systemów wsparcia MŚP. Operatorzy programu są zobowiązani do wdrożenia ukierunkowanych instrumentów marketingowych w celu dotarcia do niedostatecznie reprezentowanych grup. Muszą również dostosować swoje usługi dla uczestników z niepełnosprawnościami. Podczas warsztatów analizy potrzeb uczestnicy podkreślili znaczenie programów wsparcia obejmujących koszty opieki nad dziećmi, co doprowadziło do włączenia tych wydatków do listy wydatków kwalifikowalnych w ramach ścieżki inkubacji.

2.2 Ścieżka inkubacji - wielousługowa oferta przyspieszająca wprowadzenie MŚP na rynek

Chociaż w regionie dostępne są dotacje dla firm rozpoczynających działalność, zidentyfikowaliśmy brak całościowych programów wsparcia dla nowych przedsiębiorstw, które zapewniałyby kompleksowe wsparcie finansowe oraz usługi mentoringowe/doradcze przez cały czas trwania programu. Jak wykazały warsztaty analizy potrzeb, dostęp do stabilnego finansowania (wsparcie pomostowe, ale także dotacje, które obejmują wydatki bieżące i kapitałowe bez zbyt restrykcyjnego podejścia do kategorii finansowania) w połączeniu z kompetentną i stałą pomocą w zakresie zakładania działalności gospodarczej i tematów związanych z działaniami biznesowymi jest uważany za najbardziej skuteczny sposób wspierania nowych przedsiębiorstw. Ponadto zarówno mapowanie, jak i analizy przypadków dostarczyły empirycznych dowodów na to, że **wsparcie finansowe jest najskuteczniejsze, gdy towarzyszy mu doradztwo biznesowe** i jest powiązane z ewaluacją przez cały czas trwania programu.

Aby zapewnić adekwatne finansowanie - dostosowane do aktualnych potrzeb rozwojowych przedsiębiorstwa - ścieżka została podzielona na jeden etap inkubacji i trzy etapy akceleracji, z których każda trwa 3 miesiące, przy czym pomyślne ukończenie jednego etapu jest warunkiem dostępu do kolejnej transzy dotacji w następnym etapie. W trakcie całego programu MŚP jest przypisane do **menedżera inkubacji**, odpowiedzialnego za ocenę potrzeb, opracowanie planu wdrożenia i ocenę postępów MŚP. Uczestnicy programu będą mogli uzyskać dostęp do wszelkich odpowiednich usług doradztwa biznesowego lub oferty doradztwa świadczonego przez operatora programu lub stronę trzecią. Koszty usług doradczych zostaną pokryte z dotacji.

Podczas konsultacji projektu z potencjalnymi beneficjentami, wybrzmiała potrzeba elastycznego okresu trwania ścieżki inkubacji. Okres trwania wsparcia będzie dopasowany do potrzeb beneficjenta po uzgodnieniu z operatorem programu, tzn. poszczególne fazy wsparcia mogą być skrócone lub wydłużone, pod warunkiem, że faza inkubacji (i stworzenie planu akceleracji) poprzedza fazę akceleracji.

Ważnym elementem ścieżki jest jej końcowy rezultat w postaci **raportu zakończenia** - podsumowującego wyniki programu i zawierającego proponowane działania na kolejne 12 miesięcy. Ten element został wdrożony w oparciu o informacje zwrotne od potencjalnych beneficjentów, którzy twierdzili, że uczestnicy zwykle opuszczają program bez porady dotyczącej innych, dalszych programów wsparcia, do których mogliby uzyskać dostęp, i bez planu wdrożenia.

2.3 Ścieżka rozwoju - oferta doradcza mająca na celu pokonanie barier rozwojowych

Jak wspomniano powyżej, wzrost wydajności MŚP może skutecznie i trwale odblokować dodatkowe możliwości zatrudnienia w regionie. Ścieżka rozwoju skierowana jest do wszystkich MŚP, których celem jest zwiększenie ambicji biznesowych, wzrost i rozwój.

Mapowanie programów dla MŚP w regionie i wkład ze strony istniejących MŚP podczas warsztatów analizy potrzeb wykazały, że dostępnych jest wiele konkretnych programów finansowania - takich jak dotacje wspierające dywersyfikację, finansowanie ukierunkowane na dekarbonizację, wdrażanie czystych technologii i cyfryzacji - oraz że MŚP nie napotykają barier w ubieganiu się o wsparcie, pod warunkiem, że wiedzą o istnieniu programów i znają warunki uczestnictwa a także warunki kwalifikowalności wydatków.

Z tych powodów ścieżka rozwoju nie przewiduje znacznego wsparcia finansowego, ale raczej **koncentruje się na pomaganiu firmom w identyfikowaniu i pokonywaniu barier w rozwoju** poprzez doradztwo w zakresie potencjalnych rozwiązań.

Ścieżka rozwoju łączy profesjonalne usługi konsultingowe i doradcze z wymianą doświadczeń. **Usługi doradcze** mają na celu opracowanie strategii MŚP w celu przezwyciężenia zidentyfikowanych barier, podczas gdy opcjonalna wymiana doświadczeń zapewnia możliwość uczenia się na podstawie sukcesów innych MŚP w regionie. Podejście oparte na takiej wymianie zostało niedawno z powodzeniem przetestowane w regionie Ústí w ramach programu PLATINN.¹² Ścieżka rozwoju obejmuje elementy czeskiego systemu wsparcia, w celu zwiększenia wzajemnych powiązań między MŚP w regionie i zwiększenia wymiany wiedzy. Podczas konsultacji wstępnego projektu z potencjalnymi beneficjentami wskazano, że bardzo istotnym elementem jest stworzenie bazy danych doradców i ekspertów, którzy będą świadczyć usługi beneficjentom. Przedsiębiorcy chcą poznać kwalifikacje doradców (konkretne branże i doświadczenia) zanim zainwestują swój czas potrzebny na konsultacje. Ten element jest ujęty w programie wsparcia.

Podstawowymi elementami ścieżki rozwoju są **wstępna analiza** celu wsparcia, określonego przez wyzwania napotymane przez firmę i cele, jakie chce osiągnąć, oraz raport końcowy z gotowym do wdrożenia **planem działania**. Ścieżka obejmuje bezzwrotną dotację dla każdego uczestnika na rozpoczęcie wdrażania określonego planu działania. Podobnie jak w przypadku ścieżki inkubacji, MŚP korzystają ze ścisłego zaangażowania menedżera ds. rozwoju, który wspiera je przez cały czas trwania programu.

Celem ścieżki jest pomoc uczestnikom w odblokowaniu potencjału, wykroczenia poza status quo i to, co firma mogła zaprojektować lub wdrożyć samodzielnie.

Ponadto jednym z kluczowych celów ścieżki rozwoju jest poprawa dostępu do informacji o dostępnych programach wsparcia. Brak uporządkowanych informacji został zidentyfikowany jako główna bariera przez potencjalnych beneficjentów, a mapowanie wykazało, że dostęp do informacji o programach finansowania może być bardzo czasochłonny i trudny. Należy wykorzystać synergię między różnymi systemami wsparcia, aby zniwelować bariery wzrostu.¹³ Dlatego też ścieżka rozwoju ma na celu pomóc uczestnikom w zidentyfikowaniu odpowiednich możliwości wsparcia, a nie powielaniu istniejącego finansowania.

---

¹² Więcej informacji na temat nauki opartej na wymianie wzajemnej wiedzy i doświadczeń można znaleźć w programie [PLATINN](#) Centrum Innowacji regionu Ústí w Republice Czeskiej.

¹³ Zgodnie z dokumentem do dyskusji z 2020 r. [Mikro i małe przedsiębiorstwa jako siła napędowa tworzenia miejsc pracy i godnej pracy](#) Niemieckiego Instytutu Rozwoju, żaden pojedynczy system wsparcia ukierunkowany na eliminowanie barier wzrostu nie może być skuteczny, ponieważ są one tak różnorodne, że zniwelowanie niektórych z nich nieuchronnie prowadzi do pominięcia innych.

2.4 Przegląd elementów programu

Aspekt projektowy	Ścieżka inkubacji	Ścieżka rozwoju
<p>Opis</p>	<p>Wieloetapowy program dla osób z pomysłem na biznes oraz młodych MŚP w okresie inkubacji na rynku. Obejmuje doradztwo i wsparcie finansowe.</p> <p>Podczas obowiązkowej fazy inkubacji uczestnik opracowuje, wraz z menedżerem inkubacji, plan wsparcia na czas trwania programu (cele, kamienie milowe, szacunki kosztów) i otrzymuje dodatkowe usługi doradcze, na przykład w zakresie formy organizacyjnej i prawnej przedsiębiorstwa.</p> <p>Podczas tego etapu rozwijane są pomysły na biznes/nowy produkt, na przykład w formie biznesplanu.</p> <p>Etap inkubacji kończy się rejestracją firmy (dla nowych firm) i zatwierdzeniem planu akceleracji przez menedżera inkubacji.</p> <p>Plan akceleracji określa kamienie milowe dla kolejnych trzech etapów akceleracji. Każdy etap jest powiązany ze wsparciem finansowym, takim jak zakup sprzętu lub wynajem lokalu. Uczestnictwo w ścieżce kończy się opracowanym wspólnie raportem z zakończenia podsumowującym, wraz z wynikami programu, proponowanymi działaniami na kolejne 12 miesięcy.</p>	<p>Jednoetapowy program wspierający istniejące MŚP w dalszym rozwoju poprzez dogłębną analizę potencjału biznesowego, barier dla rozwoju i dostosowanego wsparcia ekspertów.</p> <p>Zainteresowane MŚP ubiegające się o udział w programie muszą zdefiniować konkretny cel rozwojowy/problem który należy rozwiązać. Cel wsparcia może koncentrować się na następujących obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wzrost produktywności - Dywersyfikacja działalności - Wsparcie dla innowacji - Zwiększenie wykorzystania technologii i poziomu cyfryzacji - Dekarbonizacja - Rozwój kompetencji (umiejętności specjalistyczne, strategia i kompetencje kierownicze) - Tworzenie nowych, jakościowych miejsc pracy <p>Po zatwierdzeniu wniosku - i zakończeniu wstępnej oceny obecnego położenia MŚP w odniesieniu do jego celu - uczestnicy programu, z pomocą menedżera ds. rozwoju, określają cel, który ma zostać osiągnięty w trakcie programu i wybierają rodzaj pomocy eksperckiej.</p> <p>Program oferuje doradztwo ekspertów operatora, a także możliwość uzyskania porad od ekspertów zewnętrznych w ramach podejścia nauki poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń. Istotnym warunkiem jest, aby zewnętrzni eksperci posiadali doświadczenie zawodowe w sektorze beneficjenta/na stanowisku, którego dotyczy bariera wskazana przez beneficjenta.</p> <p>Rezultatem programu jest plan wdrożenia opracowanej strategii, w tym konkretne kroki, takie jak ubieganie się o fundusze, plany zatrudnienia, udział w konferencji, zakup maszyn, modernizacja budynku, udział w określonych szkoleniach itp.</p> <p>Program obejmuje bezzwrotną dotację dla uczestników na rozpoczęcie wdrażania określonej strategii. Warunkiem uzyskania zwrotu kosztów do wysokości dotacji jest jej rozliczenie w ciągu trzech miesięcy od</p>

		zakończenia programu doradczego. Zakupiony w ramach wsparcia sprzęt/usługa/oprogramowanie musi wynikać ze zidentyfikowanych kroków w planie działania.
Grupa docelowa	<p>Wnioskodawcami mogą być mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność gospodarczą nie dłużej niż 5 lat (60 miesięcy¹⁴) oraz osoby fizyczne (nieprowadzące obecnie działalności gospodarczej), które zadeklarują rozpoczęcie działalności gospodarczej przed podpisaniem umowy o dotację.</p> <p>Kryterium kwalifikowalności dla wnioskodawcy będzie posiadanie siedziby (lub oddziału) na obszarze objętym transformacją w momencie składania wniosku. Kryterium kwalifikowalności dla osób fizycznych będzie fakt studiowania/zamieszkiwania/ pracy na obszarze objętym transformacją w momencie składania wniosku.</p> <p>Ważne jest, aby projekt/pomysł biznesowy spełniał kryteria wyboru (patrz lista na końcu tabeli).</p>	<p>Istniejące MŚP i absolwenci ścieżki inkubacji.</p> <p>Kryterium kwalifikowalności dla wnioskodawcy będzie posiadanie siedziby (lub oddziału) na obszarze objętym transformacją w momencie składania wniosku.</p> <p>Wszystkie MŚP mogą składać wnioski, pod warunkiem, że spełniają kryteria wyboru (patrz lista na końcu tabeli).</p>
Cele	<p>Skala makro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na obszarze objętym transformacją / zwiększenie liczby zarejestrowanych firm. - Wspieranie inwestycji i wzrostu produktywności w istniejących młodych MŚP. - Stworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w perspektywie długoterminowej. - Wzmocnienie przedsiębiorczego nastawienia społeczności lokalnych. <p>Skala mikro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inkubacja pomysłów biznesowych do momentu, gdy będą gotowe do wejścia na rynek i zapewnienia stabilnej działalności poprzez wsparcie doradcze i finansowe. - Stabilizacja i wsparcie dla młodych przedsiębiorstw. 	<p>Skala makro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie rozwoju lokalnych MŚP na obszarze objętym transformacją poprzez złagodzenie barier dla rozwoju. - Zwiększenie ambicji biznesowych lokalnych MŚP. - Stymulowanie tworzenia miejsc pracy poprzez silniejsze i bardziej produktywne przedsiębiorstwa. - Poprawa dostępu do informacji na temat programów wsparcia. - Wspieranie tworzenia sieci MŚP i wzajemnej wymiany wiedzy. <p>Skala mikro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomoc lokalnym MŚP w dostosowaniu się do zmieniających się warunków, w tym wynikających z procesu transformacji. - Pomoc lokalnym MŚP w przezwyciężaniu barier blokujących dalszy rozwój, koncentracji na

¹⁴ Nie ma jednolitej definicji „młodych lub nowych MŚP”. Część literatury (np. [raport OECD](#)) wskazuje na próg 5 lat. Ponieważ okres ten (2019-2024) obejmował pandemię Covid-19, uznano, że pięcioletni horyzont jest optymalny dla potrzeb programu.

		innowacjach i ekologicznej transformacji.
Czas trwania programu	<p>Harmonogram wdrożenia do określenia przez UMWŁ, propozycja:</p> <p>4 edycje programu, nabór wniosków co 6 miesięcy. Koniec ostatniej edycji w 06/2027 r.</p>	<p>Harmonogram wdrożenia do określenia przez UMWŁ, propozycja:</p> <p>Nabór wniosków co 6 miesięcy do wyczerpania środków lub do 06/2027 r.</p>
Czas trwania ścieżki	<p>Każda edycja składa się z 4 etapów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etap inkubacji - Etap I akceleracji - Etap II akceleracji - Etap III akceleracji <p>Planowany czas trwania każdego etapu wynosi trzy miesiące.</p> <p>Długość każdej edycji nie może przekroczyć 12 miesięcy na uczestnika. Zarejestrowane MŚP zgłaszające się do programu ze specyficznymi potrzebami mogą skrócić etap inkubacji i wydłużyć etap akceleracji. Ci, którzy potrzebują więcej czasu na wypracowanie pomysłu na biznes, mogą przedłużyć fazę inkubacji o maksymalnie 3 miesiące, skracając fazę akceleracji.</p> <p>Okres trwania wsparcia będzie dopasowany do potrzeb beneficjenta po uzgodnieniu z operatorem programu, tzn. poszczególne fazy wsparcia mogą być skrócone lub wydłużone, pod warunkiem, że faza inkubacji (i stworzenie planu akceleracji) poprzedza fazę akceleracji.</p>	<p>Każdy uczestnik, po zdefiniowaniu celów i formy wsparcia z menedżerem rozwoju, otrzyma 40 bezpłatnych godzin konsultacji eksperckich. Po 40 godzinach może wykupić dodatkowe konsultacje (maksymalnie 40 godzin), po cenie niższej niż rynkowa (po preferencyjnej stawce 25%). Maksymalna liczba godzin objętych wsparciem w ramach programu wynosi łącznie 80 godzin.</p>
Liczba uczestników	<p>Planowana liczba uczestników: około 100.</p> <p>Maksymalna liczba uczestników w każdej edycji do ustalenia przez operatora.</p>	<p>Liczba uczestników w ramach każdej edycji do ustalenia przez operatora. Maksymalna liczba uczestników programu zależy od ustalonej ceny doradztwa za godzinę oraz kosztów poniesionych przez operatora.</p>
Alokacja	<p>85% z 80 482 821 PLN = 68 410 397,85 PLN¹⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> - W tym 19,6% środków przeznaczonych na budżet dla operatora = 13 410 397,85 PLN, co pokrywa koszty organizacji wszystkich etapów, koszty menedżera inkubacji oraz doradztwa podczas wszystkich etapów. 	<p>15% z 80 482 821 PLN = 12 072 423,15 PLN¹⁵</p> <p>Budżet dla operatora na przygotowanie programu (podstrona internetowa itd.) oraz koszty personelu (menadżer rozwoju): do 1 800 000 PLN</p> <p>Budżet do wykorzystania:</p>

¹⁵ Budżet programu pochodzi w 85% ze środków Unii Europejskiej, tj. z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) oraz w 15% ze środków krajowych. Alokacja FEŁ 2021-2027 (priorytet 9 Programu) na kody interwencji 024, 025, 026 związane z przewidzianymi typami projektów to 15 294 759 EUR. Przelicznik na miesiąc listopad 2023 r. 1 EUR=4,4728 PLN. Ostateczny budżet będzie obliczony w lutym 2024 r. na podstawie aktualnego kursu wymiany walut.

	<ul style="list-style-type: none"> - W tym 80,4% środków przeznaczonych na dotacje (wydatki kwalifikowane) i wsparcie pomostowe dla uczestników = 55 000 000 PLN. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dotacje w wysokości do 20 000 PLN na uczestnika - 40 bezpłatnych godzin doradczych na uczestnika - Dofinansowanie (75%) dodatkowych, opcjonalnych 40 godzin doradczych na uczestnika. <p>Szacunek dla celów programowych:</p> <p>$(40 \text{ godzin} + 40 \text{ godzin} \times 0,75) \times \text{średni koszt (100 EUR)} \times 200 \text{ uczestników} = 6\,261\,920 \text{ PLN.}$</p> <p>Dodatkowe dotacje: $20\,000 \text{ PLN} \times 200 = 4 \text{ milion PLN}$ na realizację pierwszego etapu planu wdrożenia.</p>
<p>Maksymalna kwota środków na uczestnika</p>	<p>Łącznie maksymalnie 550 000 PLN, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miesięczne wsparcie pomostowe udzielane w fazie akceleracji, ale maksymalnie do 12 miesięcy od momentu rejestracji podmiotu gospodarczego, w wysokości nieprzekraczającej równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wsparcie finansowe przez beneficjenta. Wsparcie pomostowe może być wykorzystane na pokrycie kosztów kwalifikowalnych dla tego rodzaju wsparcia (patrz kryteria dla wnioskodawców na dole rozdziału). <i>Szczegółowy zakres i warunki wsparcia pomostowego (m.in. szczegółowy zakres podmiotów objętych wsparciem) zostaną określone przez UMWŁ.</i> 2. Pozostała kwota dotacji może zostać wykorzystana na pokrycie wydatków kwalifikowalnych dla każdego z etapów określonych w planie wdrożenia. <ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie udzielane przedsiębiorcom stanowi wyłącznie pomoc de minimis. - Podatek VAT w przypadku pomocy de minimis może być kosztem kwalifikowalnym. - Intensywność pomocy de minimis to 85%. - Wsparcie dla przedsiębiorców udzielane jest przez operatora i przybiera formy finansowe (dotacje) i niefinansowe (np. usługi doradcze). 	<p>Wsparcie polega na doradztwie - liczba bezpłatnych godzin doradztwa na uczestnika wynosi 40, dodatkowe godziny po preferencyjnej stawce (25% średniej rynkowej) w wymiarze maksymalnie 40 dodatkowych godzin. Kwota pieniężna odpowiadająca sumie wykorzystanych godzin pomniejszona o koszty pokryte przez uczestnika stanowi wartość pomocy de minimis.</p> <p>Dodatkowo, program przewiduje bezzwrotne dotacje w wysokości do 20,000 PLN.</p> <p>Uczestnicy mogą ponownie zgłosić się do programu, pod warunkiem, że zgłoszą się z innym problemem i potrzebą doradczą.</p>

<p>Oferta</p>	<p>Wsparcie finansowe i usługi doradcze</p> <p>Wsparcie finansowe: Wsparcie pomostowe i dotacje na rozwój działalności.</p> <p>Wsparcie doradcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Każdy uczestnik ma dostęp do menedżera inkubacji, który pomaga mu opracować plan inkubacji i akceleracji oraz pomaga ustalić kamienie milowe i wybrać odpowiednie wsparcie (doradcze i finansowe). - Usługi doradcze, m.in. w oparciu o indywidualny plan inkubacji (doradztwo prawne, w tym w zakresie ochrony własności intelektualnej, księgowość, biznesowe, techniczne, technologiczne, marketingowe, mentoring w zakresie weryfikacji pomysłów, analiza SWOT, model biznesowy, wycena produktu itp.) - Jeżeli firma jest zakładana przez kilka osób fizycznych np. w formie spółki z.o.o., w spotkaniach z menedżerem inkubacji, jak i doradztwie mogą uczestniczyć wspólnicy głównego beneficjenta (podczas fazy inkubacji). - Uczestnictwo w ścieżce kończy się opracowanym wspólnie raportem podsumowującym wyniki programu, a wraz z nim proponowane są działania na kolejne 12 miesięcy. 	<p>Wsparcie doradcze połączone z dotacją na rozwój</p> <p>Specjalistyczne usługi doradcze, skoncentrowane na identyfikacji i usuwaniu barier dla rozwoju przedsiębiorstwa. Przykłady barier/celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wzrost produktywności - Dywersyfikacja działalności - Wsparcie dla innowacji - Zwiększenie wykorzystania technologii i poziomu cyfryzacji - Dekarbonizacja - Rozwój kompetencji (umiejętności specjalistyczne, strategia i kompetencje kierownicze) - Tworzenie nowych, jakościowych miejsc pracy <p>Usługi doradcze, świadczone głównie przez profesjonalnych doradców biznesowych, mogą być wzbogacone o naukę poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń, zapewnianą przez ekspertów/mentorów z innych podmiotów gospodarczych. Ekspertem/mentorem może być każdy ekspert zaakceptowany przez operatora, pod warunkiem, że ma doświadczenie zawodowe w branży beneficjenta lub na stanowisku istotnym dla wskazanej bariery rozwojowej firmy beneficjenta.</p> <p>Usługi doradcze w ramach tej ścieżki mają na celu rozszerzenie perspektywy i ambicji przedsiębiorstw, pokazanie możliwości wykraczających poza status quo, uwolnienie ich potencjału rozwojowego i zapewnienie jasnego planu działania ukierunkowanego na niwelowanie barier napotykanych przez przedsiębiorstwo.</p> <p>Na rozpoczęcie wdrażania strategii ścieżka przewiduje bezzwrotną dotację w wysokości 20 000 PLN na uczestnika.</p>
<p>Szczegóły dotyczące naboru wniosków dla operatorów</p>		
<p>Kto może złożyć wniosek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lista typów instytucji do określenia przez UMWŁ. - Operatorzy z siedzibą lub oddziałem na obszarze objętym transformacją LUB partnerstwa, w których jeden z partnerów ma siedzibę na obszarze objętym transformacją. - Preferowane są projekty realizowane w partnerstwie z innymi podmiotami (instytucjami otoczenia biznesu, ośrodkiem innowacji, uczelnią wyższą, firmami, funduszem VC). 	<ul style="list-style-type: none"> - Lista typów instytucji do określenia przez UMWŁ. - Operatorzy z siedzibą lub oddziałem na obszarze objętym transformacją LUB partnerstwa, w których jeden z partnerów ma siedzibę na obszarze objętym transformacją. - Preferowane są projekty realizowane w partnerstwie z innymi podmiotami (instytucjami otoczenia biznesu, ośrodkiem innowacji, uczelnią wyższą, firmami, funduszem VC).

Zakres działań	Prace przygotowawcze:	Prace przygotowawcze:
	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie programu (szczegółowy projekt programu, z przydziałem sprzętu/obiektów i personelu do każdego etapu zgodny z liczbą uczestników). - Utworzenie (pod)strony internetowej z informacjami o programie. - Przygotowanie dokumentów rekrutacyjnych. (Wymaganie: łatwy do zrozumienia, prosty formularz wnioskowania, strategia przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu). - Dotarcie do potencjalnych uczestników we współpracy z UMWŁ i innymi instytucjami, w tym współpraca z UMWŁ w celu podniesienia świadomości na temat sprawiedliwej transformacji na OT (W szczególności: Ukierunkowane strategie dotarcia do kobiet, osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, osób poniżej 30 roku życia i (byłych) górników węgla brunatnego/pracowników elektrowni oraz osób zatrudnionych w siostrzanych/zależnych spółkach kompleksu Bełchatów). - Przeprowadzenie naboru wniosków. (Kontakt z UMWŁ w sprawie kryteriów oceny, panel oceny dla każdej edycji). - Ocena wniosków zgodnie z ustalonymi kryteriami i jakościowa ocena potencjału zgłoszonych pomysłów biznesowych. - Przygotowanie procesu raportowania przez beneficjentów osiągnięcia kamieni milowych (raport finansowy, technologiczny, ...). Wiarygodne osiągnięcie kamieni milowych jest warunkiem kontynuacji uczestnictwa w programie. <p>Realizacja programu (dla każdej edycji):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raportowanie do Urzędu Marszałkowskiego co 3 miesiące w postaci wniosków o płatność. - Zapewnienie możliwości nawiązywania kontaktów, takich jak codwumiesięczne spotkania dla uczestników każdej edycji w celu 	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie programu (szczegółowy projekt programu wraz ze specyfikacją oferty doradczej, koncepcja bazy danych ekspertów/mentorów, w tym ze świata nauki i biznesu). - Utworzenie przejrzystej, atrakcyjnej, dostępnej (pod)strony internetowej z informacjami o programie, listą ekspertów, a także historiami sukcesu (zidentyfikowanymi w trakcie programu). - Przygotowanie dokumentów rekrutacyjnych dla: 1. Ekspertów/mentorów do ujęcia w bazie ekspertów (projekt pilotażowy nauki poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń) 2. Ostatecznych beneficjentów programu. (Wymaganie: łatwy do zrozumienia, prosty formularz aplikacyjny, strategia przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu). - Dotarcie do potencjalnych uczestników we współpracy z UMWŁ i innymi instytucjami, w tym współpraca z UMWŁ w celu podniesienia świadomości na temat sprawiedliwej transformacji na OT (W szczególności: Ukierunkowane strategie dotarcia do kobiet, osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, osób poniżej 30, w tym byłych górników i pracowników elektrowni). - Przeprowadzenie naboru/naborów wniosków dla ekspertów/mentorów i beneficjentów. <p>Wdrożenie programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comiesięczne spotkania grupy uczestników i absolwentów programu umożliwiające nawiązywanie kontaktów między ekspertami, mentoring i wymianę doświadczeń. - Kompleksowe doradztwo w zakresie odpowiednich, dostępnych i aktywnych programów wsparcia dopasowanych do barier i potrzeb uczestnika. - Przygotowanie krótkich biografii doradców dostępnych w ramach ścieżki rozwoju, tak aby przedsiębiorcy mieli możliwość

	<p>omówienia doświadczeń związanych z programem i wyciągniętych wniosków.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie jednolitego i elastycznego podejścia do etapu inkubacji, który kończy się zatwierdzeniem planu akceleracji przez obie strony i (w stosownych przypadkach) rejestracją firmy. Menedżer inkubacji omawia cele wsparcia z uczestnikami, przygotowany jest plan inkubacji i akceleracji dla każdego etapu wsparcia, określone są kamienie milowe, identyfikowane są możliwości wsparcia finansowego dla każdego etapu, w razie potrzeby jest tworzona/ przygotowana koncepcja MVP (minimalne opłacalne produktu) lub biznesplan, zapewniane jest doradztwo stron trzecich, na przykład w zakresie oceny technologii, doradztwa patentowego, doradztwa prawnego). - Pełnienie roli pośrednika w zakresie wsparcia pomostowego i wypłat dotacji dla uczestników. - Ocena postępów uczestników po etapie inkubacji (raport zawierający podstawowe i specjalistyczne usługi świadczone na rzecz MŚP podczas inkubacji), jak i monitoring osiągnięcia przez beneficjentów ustalonych kamieni milowych. - Inkubacja powinna zakończyć się planem akceleracji określającym kamienie milowe. - Podczas etapu akceleracji zapewniamy uczestnikom stałe wsparcie w postaci codziennych spotkań z menedżerem inkubacji i usług doradczych. Jeżeli firma jest zakładana przez kilka osób fizycznych np. w formie spółki z.o.o., w spotkaniach z menedżerem inkubacji jak i doradztwie mogą uczestniczyć wspólnicy głównego beneficjenta (podczas fazy inkubacji). - Usługi doradcze obejmują między innymi: rozwój strategii, rozwój produktu, generowanie przepływów pieniężnych, relacje inwestorskie, analizę rynku, administrację biznesową, wsparcie cyfryzacji. (Jeśli określone usługi nie mogą być zapewnione przez operatora, mogą 	<p>zidentyfikowania odpowiedniego doradcy podczas spotkania z menedżerem rozwoju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pośrednictwo między beneficjentami a zewnętrznymi doradcami/mentorami oraz monitoring tej współpracy. - Opracowanie celu wsparcia przez menedżera wzrostu i uczestnika oraz opracowanie harmonogramu wsparcia, w tym bezpłatnych konsultacji eksperckich lub wymianie wiedzy i doświadczeń (40 godzin). - Zapewnienie konsultacji (bezpośrednio lub za pośrednictwem podwykonawców, zidentyfikowanych ekspertów biznesowych z obszaru wymiany wiedzy i doświadczeń) w ramach bezpłatnego limitu 40 godzin oraz opcjonalnie 40 dodatkowych godzin po obniżonej stawce (25%). - Usługi doradcze obejmują między innymi: rozwój strategii, rozwój produktów, dywersyfikację, dekarbonizację, nowe technologie, współpracę z uniwersytetami, przyciąganie inwestorów, wsparcie w zakresie cyfryzacji miejsc pracy. (Jeśli określone usługi nie mogą być świadczone przez operatora, mogą być świadczone przez ekspertów z innych firm/instytucji lub przez podwykonawców). - Po świadczeniu usług doradczych należy przygotować plan wdrożenia na kolejne 12 miesięcy w oparciu o opracowaną strategię i uzgodnić cel dotacji. - Rozliczenie dotacji powinno nastąpić w okresie do trzech miesięcy od zakończenia doradztwa. - Po zakończeniu wsparcia doradczego zebranie danych na temat realizacji celów wsparcia od każdego uczestnika np. w formie formularza ewaluacyjnego. Przykłady wskaźników: zwiększone kompetencje w wyniku uczestnictwa w programie, nowe perspektywy (czy wsparcie pomogło uczestnikowi odejść od status quo; czy uczestnik otrzymał informacje o możliwych innych źródłach finansowania swojego rozwoju; czy sieć kontaktów zawodowych uczestnika rozszerzyła
--	--	--

	<p>być świadczone przez podwykonawców).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Po zakończeniu etapu akceleracji należy przedstawić raport na zakończenie (opracowany wspólnie z uczestnikiem) dotyczący wyników wsparcia i proponowanych działań na kolejne 12 miesięcy. Wskaźniki oceny wyników wsparcia muszą odzwierciedlać cele wsparcia określone w planie akceleracji. Dane zebrane w ramach tych wskaźników będą wykorzystane w ewaluacji programu. Przykłady wskaźników: ocena wpływu osiągniętego na firmę - produkcja, przychody i inne istotne wskaźniki wybrane przez każdego uczestnika z podanego zakresu opcji; wskazanie przez uczestników zwiększonego dostępu do sieci, nowych kompetencji, pokonanych barier w zakładaniu i prowadzeniu firmy. 	<p>się), ocena ścieżki uczestnictwa w projekcie.</p>
<p>Wymagania dotyczące wniosku</p>	<p>Wymagane elementy składowe wniosku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan projektu (cele, harmonogram, planowana liczba uczestników, budżet i jego podział na etapy). - Przydzielenie personelu do konkretnych zadań oraz zakres kompetencji i doświadczenia kadry doradców i menadżerów przydzielonych do projektu. Wymogiem kwalifikacyjnym dla doradców w danym temacie jest 3-letnie doświadczenie zawodowe w tym obszarze. - Zapewnienie w kalendarium rekrutacji krótkiego odstępu czasowego - mniej niż 2 miesiące - między końcem okresu składania wniosków a rozpoczęciem usług doradczych w celu omówienia potrzeb w zakresie finansowania. - Strategia komunikacji i dotarcia do różnych grup docelowych, w tym kobiet, osób powyżej 50 roku życia, osób młodych (<30), osób niepełnosprawnych, (byłych) górników i pracowników kompleksu Bełchatów. - Strategia dotycząca sposobu, w jaki operator zapewni wystarczającą liczbę uczestników w każdej edycji (aktywne poszukiwanie beneficjentów). 	<p>Wymagane elementy składowe wniosku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan projektu (cele, harmonogram, planowana liczba uczestników, wycena godzin doradztwa). - Budżet projektu, włączenie z wyceną oferty doradczej operatora, jak i proponowaną stawką godzinową dla wsparcia świadczonego przez zewnętrznych ekspertów poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń. - Przydział personelu do konkretnych zadań wraz z zakresem kompetencji i doświadczenia personelu przydzielonego do projektu. Wymogiem kwalifikacyjnym dla doradców w danym temacie jest 3-letnie doświadczenie zawodowe w tym obszarze. - Plan mobilizacji ekspertów/mentorów spoza instytucji operatora (obejmujący również podmioty gospodarcze). - Strategia komunikacji i dotarcia do różnych grup docelowych, w tym kobiet, osób powyżej 50 roku życia, osób młodych (<30), osób niepełnosprawnych, (byłych) górników i pracowników kompleksu Bełchatów. - Zarys dostępu organizacji do sieci ekspertów, sprzętu i wiedzy

	<ul style="list-style-type: none"> - Zarys dostępu organizacji do sieci ekspertów, sprzętu i wiedzy specjalistycznej poświęconej realizacji programu. - Zaadresowanie potrzeby udostępnienia pomieszczeń/przestrzeni coworkingowych dla uczestników programu podczas etapu inkubacji. 	<ul style="list-style-type: none"> specjalistycznej poświęconej realizacji programu. - Projekt podejścia do oceny potencjału i ambicji rozwoju aplikujących przedsiębiorstw, w formie zarysu narzędzia przesiewowego, które ma być wykorzystane do oceny różnych wymiarów wpływu/potencjału/ambicji/zgodności ze strategiami regionalnymi.
Kryteria	<p>Poszczególne elementy będą oceniane/punktowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalizacja organizacji (przynajmniej jednej z organizacji, w przypadku wniosku partnerskiego) w obszarze transformacji. - Partnerstwo kilku organizacji (partnerstwo z instytucjami otoczenia biznesu, ośrodkiem innowacji, uczelnią wyższą, firmami, funduszem VC). - Udokumentowane osiągnięcia i doświadczenie we wspieraniu i rozwijaniu MŚP, z naciskiem na wspieranie przedsiębiorstw we wczesnych latach działalności. - Odpowiedniość przydzielonego personelu (zakres zadań, wiedza specjalistyczna), w tym menedżerów inkubacji i doradców. - Zgodność przedłożonego planu projektu ze strukturą ścieżki przedstawioną powyżej (zgodność z celami programu, uwzględnienie wyżej wymienionych elementów). - Przejrzystość i wykonalność proponowanego podejścia. - Efektywność czasowa i zgodność z harmonogramem programu. - Inkluzywność proponowanego podejścia: zdolność do dotarcia do różnych grup docelowych i zaangażowania ich (w tym uwzględnienie potrzeb osób niepełnosprawnych). - Zrozumienie lokalnego kontekstu i obszaru transformacji, w szczególności także wzięcie pod uwagę ekonomicznych różnic wewnątrz obszaru transformacji – trzy średnie miasta, bogate gminy związane z 	<p>Poszczególne elementy będą oceniane/punktowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalizacja organizacji (przynajmniej jednej z organizacji, w przypadku wniosku partnerskiego) w obszarze transformacji. - Partnerstwo kilku organizacji (partnerstwo z instytucjami otoczenia biznesu, ośrodkiem innowacji, uczelnią wyższą, firmami, funduszem VC). - Udokumentowane osiągnięcia i doświadczenie we wspieraniu i rozwijaniu MŚP, z naciskiem na wspieranie rozwoju i ambicji biznesowych MŚP. - Odpowiedniość przydzielonego personelu (zakres zadań, wiedza specjalistyczna) - w przypadku doradców biznesowych i menedżerów rozwoju również zestaw rekomendacji/kwalifikacji w ramach poprzednich kontraktów. - Zgodność przedłożonego planu projektu ze strukturą ścieżki przedstawioną powyżej (zgodność z celami programu, uwzględnienie wyżej wymienionych elementów). - Przejrzystość i wykonalność proponowanego podejścia. - Efektywność czasowa i zgodność z harmonogramem programu. - Inkluzywność proponowanego podejścia: zdolność do dotarcia do różnych grup docelowych i zaangażowania ich (w tym uwzględnienie potrzeb osób niepełnosprawnych). - Zrozumienie lokalnego kontekstu i obszaru transformacji, w szczególności także wzięcie pod uwagę ekonomicznych różnic wewnątrz

	<p>przemysłem kopalnianym, gminy słabiej zależne od kopalni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przejrzystość budżetu i zgodność z programem. - Szeroki zakres usług doradczych. - Historia udanej realizacji podobnych projektów. - Możliwość zapewnienia uczestnikom możliwości 'dzielenia biurka'/wspólnej przestrzeni pracy. 	<p>obszaru transformacji – trzy średnie miasta, bogate gminy związane z przemysłem kopalnianym, gminy słabiej zależne od kopalni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przejrzystość budżetu i zgodność z programem. - Szeroki zakres usług doradczych. - Dostęp do sieci ekspertów i stowarzyszeń biznesowych, z których można pozyskiwać współpracowników i ekspertów. - Historia udanej realizacji podobnych projektów.
Monitorowanie i ocena	<p>Schemat monitorowania jest zgodny z ustaloną praktyką:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Operator co minimum trzy miesiące (lub częściej, jeżeli jest taka potrzeba) składa wniosek o płatność ze wskazaniem postępów w realizacji programu, wąskich gardeł i rezultatów. - Po każdej edycji ścieżki inkubacji należy przedłożyć raport wskazujący wyniki i postępy w zakresie realizacji wskaźników. - Proponowane wskaźniki: liczba wnioskodawców; liczba uczestników objętych wsparciem na każdym etapie; liczba utworzonych nowych firm; podsumowanie przyznanych dotacji finansowych. <p>Ostateczny zestaw dla celów sprawozdawczych zostanie określony przez UMWŁ.</p>	<p>Schemat monitorowania jest zgodny z ustaloną praktyką:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Operator co minimum trzy miesiące (lub częściej, jeżeli jest taka potrzeba) składa wniosek o płatność ze wskazaniem postępów w realizacji programu, wąskich gardeł i rezultatów. - Po każdym roku trwania ścieżki rozwoju należy przedłożyć raport wskazujący wyniki i postępy w realizacji celów programu i stopnia osiągnięcia wskaźników. - Proponowane wskaźniki: liczba wnioskodawców; liczba uczestników objętych wsparciem; statystyki dotyczące wymaganego doradztwa; zapotrzebowanie na usługi; liczba zaangażowanych ekspertów i współpracowników. <p>Ostateczny zestaw dla celów sprawozdawczych zostanie określony przez UMWŁ.</p>
Koncepcja finansowania	<p>Ostateczny katalog zostanie opracowany we współpracy z zewnętrznym ekspertem przez UMWŁ.</p> <p>Katalog kosztów kwalifikowalnych dla operatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wynagrodzenia wraz z pozapłacowymi kosztami pracy osób zaangażowanych w realizację projektu; koszty wynagrodzeń współpracowników, ekspertów zatrudnionych w innych formach (poprzez bazę konkurencyjności, umowy cywilnoprawne oraz B2B). 	<p>Ostateczny katalog zostanie opracowany we współpracy z zewnętrznym ekspertem przez UMWŁ.</p> <p>Katalog kosztów kwalifikowalnych dla operatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wynagrodzenia wraz z pozapłacowymi kosztami pracy osób zaangażowanych w realizację projektu; koszty wynagrodzeń współpracowników, ekspertów i doradców biznesowych zatrudnionych w innych formach (poprzez bazę konkurencyjności, umowy cywilnoprawne oraz B2B).

	<ul style="list-style-type: none"> - Koszty zarządzania zgodnie z katalogiem kosztów pośrednich. - Koszty bezpośrednich działań promocyjnych i informacyjnych niezbędnych do osiągnięcia celów projektu (maksymalnie 10% budżetu). - Działania uświadamiające: konferencje, koszty organizacji grup networkingowych dla uczestników programu (maksymalnie 10% budżetu). - Płatne wsparcie dla beneficjentów końcowych: <ul style="list-style-type: none"> • Dotacja na rozwój firmy - dotyczy etapu akceleracji (przeznaczona na początkowe funkcjonowanie firmy, np. zakup środków trwałych, surowców lub materiałów oraz wartości niematerialnych i prawnych, organizację i realizację działań promocyjnych, wsparcie ekspansji rynkowej, w tym międzynarodowej, udział w targach, wystawach gospodarczych itp. oraz pokrycie kosztów zatrudnienia (o ile dodatkowy personel jest uzasadniony w planie inkubacji), kosztów operacyjnych oraz kosztów opieki nad członkami rodziny wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, jeżeli brak ww. opieki stanowi barierę w podjęciu pracy/rozpoczęciu działalności gospodarczej. • Wsparcie pomostowe w fazie akceleracji, udzielane w oparciu o kamienie milowe i obejmujące wyłącznie koszty kwalifikowalne (katalog „wsparcie pomostowe”). Wsparcie pomostowe jest uzależnione od osiągnięcia kamieni milowych i jest przedłużane co trzy miesiące do momentu zakończenia wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Koszty zarządzania zgodnie z katalogiem kosztów pośrednich. - Koszty bezpośrednich działań promocyjnych i informacyjnych niezbędnych do osiągnięcia celów projektu (maksymalnie 10% budżetu). - Działania uświadamiające: konferencje, koszty organizacji comiesięcznych spotkań „Mastermind” (maksymalnie 10% budżetu). - Płatne wsparcie dla beneficjentów końcowych: <ul style="list-style-type: none"> • Bezzwrotna dotacja w wysokości 20 000 PLN na beneficjenta na realizację działania sugerowanego w planie wdrożenia. Koszt musi być kwalifikowalny zgodnie z katalogiem „dotacja na rozwój”. Warunkiem uzyskania zwrotu kosztów do wysokości dotacji przez beneficjenta jest rozliczenie jej w ciągu trzech miesięcy od zakończenia doradztwa.
Szczegółowe dane dotyczące uczestników		

<p>Koszty kwalifikowalne dla uczestników programu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podatek VAT w przypadku pomocy de minimis może być kosztem kwalifikowalnym projektu. - Miesięczne wsparcie pomostowe udzielane w fazie akceleracji, ale maksymalnie do 12 miesięcy od momentu rejestracji podmiotu gospodarczego, w wysokości nieprzekraczającej równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wsparcie finansowe przez beneficjenta. <p>Środki przekazane w ramach wsparcia pomostowego zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków bieżących np. obowiązkowych składek ZUS, podatków, innych należności publicznoprawnych, najmu/dzierżawy pomieszczeń, zakupu materiałów eksploatacyjnych, i innych wydatków nie inwestycyjnych.</p> <p>Wsparcie pomostowe jest kwalifikowalne na podstawie rozliczenia przedkładanego przez uczestnika, zawierającego zestawienie poniesionych wydatków, sporządzonego w oparciu o dokumenty księgowe, przy czym beneficjent ma prawo żądać wglądu w dokumenty księgowe ujęte w rozliczeniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szczegółowe postanowienia dotyczące wsparcia pomostowego muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami i zostaną przedstawione przez zespół UMWŁ, z uwzględnieniem wykazu kosztów objętych wsparciem (katalog „wsparcie pomostowe”). - Wydatki ujęte w planie akceleracji, takie jak środki trwałe (zakup sprzętu, adaptacja pomieszczeń produkcyjnych itp.), materiały (zakup surowców i materiałów, koszty marketingu itp.), wynagrodzenia dla dodatkowych pracowników, jeśli jest to uzasadnione w planie inkubacji, koszty działań B+R+I, koszty szkoleń, udział w targach, inwestycje w technologie (rozwój aplikacji i systemów informatycznych, inwestycje w technologie cyfrowe, zakup oprogramowania itp.), koszty opieki nad członkami rodziny wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, jeżeli brak ww. opieki 	<ul style="list-style-type: none"> - Podatek VAT w przypadku pomocy de minimis może być kosztem kwalifikowalnym projektu. - Opcjonalna bezzwrotna dotacja w wysokości do 20 000 zł podlegająca zasadom pomocy de minimis, może być wydatkowana wyłącznie na działania wdrożeniowe określone w planie wdrożenia w wyniku wsparcia doradczego, np. konkretne szkolenia, audyt energetyczny, niezbędny sprzęt, oprogramowanie. Dotacja musi zostać rozliczona w ciągu trzech miesięcy od zakończenia doradztwa. Pełny katalog zostanie udostępniony przez UMWŁ (katalog „dotacja na rozwój”).
--	---	--

	<p>stanowi barierę w podjęciu pracy/rozpoczęciu działalności gospodarczej. Pełny katalog do udostępnienia przez UMWŁ (katalog „dotacja”).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakup nieruchomości jest wydatkiem niekwalifikowalnym. 	
Kryteria wyboru uczestników programu	<ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawcami mogą być mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność gospodarczą nie dłużej niż 5 lat (60 miesięcy¹⁶) oraz osoby fizyczne (nieprowadzące działalności gospodarczej), które zadeklarują rozpoczęcie działalności gospodarczej przed podpisaniem umowy o dotację. Jeżeli kilka osób planuje współzałożenie firm, tylko jedna osoba fizyczna może się ubiegać o formalne uczestnictwo w programie i będzie ona ostatecznym beneficjentem. Po zarejestrowaniu firmy, beneficjentem wsparcia jest firma. - Przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane na obszarze transformacji w momencie składania wniosku lub w przypadku osób fizycznych: studiować/pracować lub mieszkać na obszarze transformacji w momencie składania wniosku. - Kluczowa działalność gospodarcza nie jest wykluczona przez rozporządzenie w sprawie pomocy de minimis (patrz lista w załączniku), zgodnie z zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH). - Wniosek musi zawierać pomysł na biznes lub projekt, a w przypadku działających firm również cel, który ma zostać osiągnięty podczas wsparcia. - Oceniany będzie stopień innowacyjności i potencjał pomysłu lub produktu, plan działania i wykonalność projektu, wpływ na lokalną gospodarkę i społeczność. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kryterium kwalifikowalności dla wnioskodawcy będzie jego siedziba (lub oddział) w obszarze objętym transformacją. - Zgodność z celem programu (dywersyfikacja, nowe miejsca pracy, dekarbonizacja, innowacje itp.) - Wyraźnie przedstawiona przeszkoda dla rozwoju, problem do rozwiązania lub cel rozwoju. Jakość wniosku zostanie oceniona zgodnie z kryteriami ustalonymi przez operatora programu. - Przyznawane będą punkty premiowe dla: <ul style="list-style-type: none"> o Wnioski zobowiązujące się do znoszenia barier dla rozwoju zgodnie z kluczowymi celami TPST lub poprzez intensyfikację inwestycji zgodnych z RSI¹⁷ i strategicznymi sektorami gospodarki regionu objętymi sprawiedliwą transformacją¹⁸. o Wnioski składane przez osoby poniżej 30 roku życia oraz osoby niepełnosprawne. <p>Szczegółowe kryteria i macierz punktacji (obejmujące również wsparcie wybranych sektorów gospodarki zgodnie z TPST) zostaną ustalone przez operatora w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą.</p>

¹⁶ Nie ma jednolitej definicji „młodych lub nowych MŚP”. Część literatury (np. [raport OECD](#)) wskazuje na próg 5 lat. Ponieważ okres ten (2019-2024) obejmował pandemię Covid-19, uznano, że pięcioletni horyzont jest optymalny dla potrzeb programu.

	<p>- Przyznawane będą punkty premiowe dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Działań biznesowych lub celów wsparcia dostosowanych do RSI¹⁷ i strategicznych sektorów gospodarki dla sprawiedliwej transformacji regionu. o wnioski składane przez osoby poniżej 30 roku życia, osoby niepełnosprawne, (byłych) górników węgla brunatnego/pracowników kompleksu Bełchatów, oraz osoby zatrudnione w zależnych spółkach. <p>Szczegółowe kryteria i macierz punktacji (obejmujące również wsparcie wybranych sektorów gospodarki zgodnie z TPST) zostaną ustalone przez operatora w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą.</p>	
Trwałość projektu i przeżywalność firm	Proponowany wymóg trwałości projektu w przypadku inwestycji trwałych i nowych miejsc pracy to 3 lata od ostatniej płatności. <i>Do doprecyzowania przez UMWŁ.</i>	<i>Do doprecyzowania przez UMWŁ.</i>

2.5 Załącznik - działania wyłączone ze wsparcia

1. Ze wsparcia w ramach **Rozporządzenia w sprawie FST** wyłączone są następujące rodzaje działalności:
  - **Spalanie odpadów,**
  - Likwidacja lub budowa **elektrowni jądrowych,**
  - Produkcja, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu **tytoniu i wyrobów tytoniowych,**
  - Przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, chyba że udzielono stosownego zezwolenia na mocy tymczasowych zasad pomocy państwa ustanowionych w celu zaradzenia wyjątkowym okolicznościom lub w ramach pomocy de minimis w celu wsparcia inwestycji obniżających koszty energii w kontekście procesu transformacji energetycznej,
  - Inwestycje związane z produkcją, przetwarzaniem, transportem, dystrybucją, magazynowaniem lub spalaniem **paliw kopalnych,**
  - Finansowana działalność gospodarcza musi być zgodna z celami zgodnymi z zasadą „**nie czynić poważnych szkód**” w rozumieniu [Art. 17 \(Rozp UE 2020/852\)](#). W związku z tym działalność gospodarcza nie może:
    - a) prowadzić do znacznych emisji gazów cieplarnianych
    - b) prowadzić do zwiększonego negatywnego wpływu na obecny klimat i spodziewany klimat w przyszłości, na samą działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa,
    - c) szkodzić zrównoważonemu wykorzystaniu i ochronie zasobów wodnych i morskich,

¹⁷ W Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego (RSI LORIS 2030) zidentyfikowano 6 sektorów kluczowych dla rozwoju regionu: nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo), zaawansowane materiały budowlane, medycyna, farmacja, kosmetyki, energetyka, w tym odnawialne źródła energii oraz innowacyjne rolnictwo.

- d) prowadzić do znaczącej nieefektywności w wykorzystaniu materiałów lub w bezpośrednim lub pośrednim wykorzystaniu zasobów naturalnych, takich jak nieodnawialne źródła energii, surowce, woda i grunty na jednym lub kilku etapach cyklu życia produktów,
  - e) prowadzić do znacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby w porównaniu z sytuacją sprzed rozpoczęcia działalności,
  - f) szkodzić ochronie i odbudowie bioróżnorodności i ekosystemów.
2. Ze wsparcia w ramach Rozporządzenia dotyczącego pomocy de minimis wyłączone są następujące rodzaje działalności:
- przedsiębiorcy działający w sektorze **rybołówstwa i akwakultury**, objęci rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 (sektor ten posiada odrębne regulacje dotyczące pomocy de minimis, podane w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 717/2014),
  - przedsiębiorstwa zajmujące się **produkcją podstawową produktów rolnych** (sektor ten posiada odrębne regulacje dotyczące pomocy de minimis, podane w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013),
  - przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze **przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych**, jeżeli wysokość pomocy zależy od oceny lub ilości produktów nabytych od producentów surowców rolnych lub wprowadzonych do obrotu, lub jej przyznanie zależy od jej przekazania producentom tych produktów,
  - pomoc przyznawana na działalność związaną z **wywozem do państw trzecich** lub państw członkowskich, tj. pomoc bezpośrednio związana z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z taką działalnością,
  - pomoc uwarunkowana pierwszeństwem stosowania towarów krajowych przed towarami przywożonymi z zagranicy.

